



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ČESKÝ JAZYK

Refrén

Ročník 7.

12. 4. - 7. 5. 2012

Autor: Mgr. Vladimíra Barboříková

*Zpracováno v rámci projektu „Krok za krokem na ZŠ Želatovská ve 21. století“
registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3443*

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Informace o projektu

Název projektu: Krok za krokem na ZŠ Želatovská ve 21. století

Registrační číslo: CZ.1.07/1.4.00/21.3443

Příjemce: Základní škola, Přerov, Želatovská 8

Anotace:

- Žáci se seznamují s pojmem **refrén v poezii**, uvědomují si různé způsoby a funkce vyjadřování myšlenek na ukázkách (které poskytují další možnosti pro práci s texty) a ověřují si pochopení pojmu při práci s pracovním listem. V rámci tohoto modulu se žáci naučí řešit z didaktického hlediska jednoduché a názorné úkoly, je kladen důraz zvláště na jejich samostatnost, aktivitu a kreativitu.
- Modul je vhodný pro individuální i skupinovou práci
- Vybrané ukázky jsou vhodné i pro další využití ve všech složkách jazyka českého.

Pracovní list – refrén

úkol č. 1 : V kterém vyučovacím předmětu se s pojmem refrén setkáváte nejčastěji?

.....

úkol č. 2: Napiš plné znění některého refrénu, který si dobře pamatuješ.:

.....

.....

.....

.....

Zkus vysvětlit důvod, proč si ho dobře pamatuješ.

.....

úkol č. 3: Zkus uvést alespoň jeden důvod, proč refrén v básních bývá autory zařazen:

.....

.....

úkol č. 4: V prezentaci s ukázkami refrénu byly označeny jako refrén verše se jménem Maryčky Magdónovy (nejdříve v 1. pádě, pak v 5. pádě). Jen jednou je její jméno vynecháno. Pokus se vysvětlit, proč je zaměněno na „děvucho z hor“ .

V mrazivé chýši, tam ptáčata zbyla,
kdo se jich ujme a kdo jim dá chleba?
Nedbá pán bídných. Co znělo ti v srdci
po cestě, **Maryčko Magdónova?**

Maryčko, po straně ostré jsou skály,
podle nich kypí a utíká k Frydku
šumivá, divoká Ostravice.
Slyšíš ji, rozumíš, **děvucho z hor?**

Jeden skok nalevo, po všem je, po všem.
Černé tvé vlasy se na skále chytly,
bílé tvé ruce se zbarvily krví,
sbohem buď, **Maryčko Magdónova!**

Na Starých Hamrech na hřbitově při zdi
bez křížků, bez kvítí krčí se hroby.
Tam leží bez víry samovrazi.
Tam leží **Maryčka Magdonova.**

.....
.....
úkol č. 5: Ukázky ukryvající se pod následujícím odkazem mají refrén. **(určeno pro společnou činnost třídy) - společný zpěv písní** obsahujících refrény

J.Nedvěd - Ptáčata:

<http://www.youtube.com/watch?v=tPC4wtUCI-w>



J. a F. Nedvědi - Stánky

<http://www.stream.cz/uservideo/65236-nedvedi-stanky>



Řešení – refrén

úkol č. 1 : v **hodinách hudební výchovy**

úkol č. 2: Napiš plné znění refrénu, který si dobře pamatuješ:

např.

Jen zahlídli svět, maj na duši vrásky,
tak málo je, tak málo je lásky,
ztracená víra hrozny z vinic neposbírá.

(Jan Nedvěd – STÁNKY)

(folk)

- o Ale že je za vodou , za vodičkou studenou,
nedám ti, má milá, ani jedinou.

(česká lid. píseň Kdyby byl Bavorov) (lidová)

- o |: Hej hou, hej hou, nač chodit do války
Je lepší doma sedět a louskat buráky :|

(country&western)

(americká lidová)

- o *Další velmi známé refrény písní k táborákům možno nalézt např. na:*

<http://mojee.webnode.cz/hudba-/pisne-a-texty-k-taborakum/>

Důvod, proč si ho dobře pamatuješ: **např. opakování, důležitá myšlenka, výrazný rytmus a melodie apod.**

úkol č. 3: Důvod, proč refrén v básních bývá autory zařazen: je to především zvýraznění myšlenky

úkol č. 4: Proč je zaměněno jméno Maryčka Magdónova oslovením „děvucho z hor“ :

V mrazivé chýši, tam ptáčata zbyla,
kdo se jich ujme a kdo jim dá chleba?
Nedbá pán bídných. Co znělo ti v srdci
po cestě, **Maryčko Magdónova?**

Na Starých Hamrech na hřbitově při zdi
bez křížků, bez kvítí krčí se hroby.
Tam leží bez víry samovrazi.
Tam leží **Maryčka Magdonova.**

Maryčko, po straně ostré jsou skály,
podle nich kypí a utíká k Frydku
šumivá, divoká Ostravice.
Slyšíš ji, rozumíš, **děvucho z hor?**

Jeden skok nalevo, po všem je, po všem.
Černé tvé vlasy se na skále chytly,
bílé tvé ruce se zbarvily krví,
sbohem buď, **Maryčko Magdónova!**

Důvod: vypjatá, kritická situace, chvíle, kdy Maryčka uvažuje o sebevraždě, o ukončení života – zdůraznění této části děje

úkol č. 5: Ukázky pod následujícím odkazem mají refrén. **(určeno pro společnou činnost třídy – společný zpěv)**

- *píseň Ptáčata* (s videozáznamem) a textem:
<http://www.youtube.com/watch?v=tPC4wtUCI-w>



- *píseň Stánky* (bez napsaného textu)



<http://old.stream.cz/uservideo/65236-nedvedi-stanky>

Další použitá literatura:

- KOLEKTIV ÚSTAVU PRO ČESKOU A SVĚTOVOU LITERATURU. *Slovník literární teorie*. vyd. 2, rozšířené. Praha: Československý spisovatel, 1984.